

Konspekty spotkań dla wspólnot młodzieżowych archidiecezji krakowskiej Rok Jubileuszowy 2025

Opracowanie: ks. Wojciech Baran (spotkanie 2.), ks. Marcin Filar (spotkania 1. i 4.),
ks. Michał Korbel (spotkanie 3).

Spotkanie 1. Jubileusz

Cel dydaktyczny: Wyjaśnienie biblijnego pojęcia Jubileuszu

Cel wychowawczy: Kształtowanie postawy wynagradzania dobrem za zło

Cel inicjacyjny: Wprowadzenie w świadome przeżycie Roku Świętego w Kościele

Materiały animatora:

- Pismo Święte
- Krzyżówki dla każdej z małych grup (zał. 1.)
- Lista zdań do gry „Prawda – Fałsz” (zał. 2.)
- Znaczniki do gry (np. żetony, cukierki)
- Kartki z wydrukowaną Modlitwą Jubileuszu (zał. 3.)

Przebieg spotkania:

1. Modlitwa na początek spotkania

Pieśń „Niech nas ogarnie łaska Panie Twa” lub inna modlitwa do Ducha Świętego.

2. Krzyżówka i pogadanka

Animator dzieli uczestników na małe grupy i każdej daje wydrukowaną krzyżówkę oraz Pismo Święte (ważne, aby uczestnicy korzystali z papierowych wydań Pisma Świętego, nie z telefonów). Prosi ich o rozwiązanie krzyżówki, a po podaniu hasła zadaje pytania wprowadzające w temat spotkania:

- Co oznacza słowo Jubileusz?
- Dlaczego ludzie świętują jubileusze?
- Czy wiecie, co to znaczy, że w Kościele przeżywamy Rok Jubileuszowy?
- Czy wiecie, co szczególnego dzieje się w Roku Jubileuszowym w naszej archidiecezji?

3. Pogadanka

Animator opowiada uczestnikom o idei Jubileuszu oraz obchodach Roku Jubileuszowego w archidiecezji krakowskiej:

- Praktyka świętowania jubileuszu wywodzi się ze Starego Testamentu. W ujęciu biblijnym to czas powrotu do własności i wolności. Etymologia

słowa jubileusz wskazuje na jego źródła w łacinie. *lubileum/iubilum* oznaczał czas radości z otrzymanych darów.

- Zwyczaj świętowania jubileuszy w Kościele zapoczątkował papież Bonifacy VIII w roku 1300. Z czasem wypracowano praktykę przeżywania zwyczajnego Roku Jubileuszowego co 25 lat. Ponadto w Kościele ogłaszano nadzwyczajne lata jubileuszowe. Ostatnim takim rokiem był nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia w roku 2015, a następnym będzie Jubileusz Dwutysiąclecia Odkupienia w 2033 roku.
- Decyzją Ojca Świętego Franciszka Rok Święty 2025 przeżywany będzie pod hasłem „Pielgrzymi nadziei”. Opierając się na tym dziedzictwie, chcemy w Roku Jubileuszowym widzieć czas pojednania z Bogiem i ludźmi, który zaowocuje prawdziwą wolnością, czas radości z bycia we wspólnocie Kościoła i w końcu czas otwarcia na nadzieję, która jest owocem spotkania Jezusa Chrystusa.
(źródło: jubileusz.diecezja.pl)

4. Gra „Prawda – Fałsz”

Animator dzieli grupę na dwie drużyny, które będą odpowiadać na przemian.

Ważne, aby przed rozpoczęciem gry dokładnie omówić jej zasady:

- a) na początek gry każda z drużyn wyznacza swojego lidera, którego odpowiedzi będą wiążące;
- b) grupy odpowiadają na przemian; lider podaje prowadzącemu numer od 1 do 20 (w grze nie biorą udziału numery wybrane już wcześniej); prowadzący odczytuje zdanie dotyczące Roku Jubileuszowego (zał. 2); grupa ma 10 sekund do namysłu (warto ustawić stoper), po czym lider udziela odpowiedzi „PRAWDA” jeśli zdanie jest prawdziwe lub „FAŁSZ” jeśli zdanie jest fałszywe;
- c) za dobrą odpowiedź prowadzący przyznaje punkt drużynie, która odpowiadała, za złą – drużynie przeciwnej; przyznanie punktu odbywa się za pomocą znaczników (mogą to być też np. cukierki);
- d) jeśli zdanie było fałszywe, drużyna może uzyskać dodatkowy punkt za wyjaśnienie, co się nie zgadza; jeśli nie potrafi, szansę na zdobycie punktu przez wyjaśnienie zyskuje drużyna przeciwna;
- e) Wygrywa drużyna, która zdobędzie najwięcej punktów.

5. Podsumowanie

Animator prosi, aby każdy z uczestników podzielił się jedną informacją, którą zapamiętał na temat jubileuszu – informacje nie mogą się powtarzać. Zachęca ich do tego, aby skorzystać z wydarzeń organizowanych z okazji Roku Jubileuszowego oraz omawia, w jaki sposób w te wydarzenia będzie włączać się wspólnota.

6. Modlitwa na koniec spotkania

Animator rozdaje uczestnikom kartki z Modlitwą Jubileuszową (zał. 3). Po wspólnym odmówieniu jej zachęca, aby uczestnicy zachowali je w swoich egzemplarzach Pisma Świętego i odmawiali tę modlitwę przez cały rok.

Załączniki:

Załącznik 1. Krzyżówka

1.									
2.									
		3.							
		4.							
5.									
		6.							
		7.							
		8.							
9.									

W poszczególne wiersze tabeli wpisz nazwy własne (imiona lub nazwy miejsc) znajdujące się w następujących werszetach Starego Testamentu):

1. Wj 6, 9
2. Rdz 38, 2
3. Rdz 12, 1
4. Wj 17, 1
5. Rdz 14, 4
6. Rdz 42, 6
7. Rdz 35, 2
8. Wj 36, 1
9. Wj 18, 3

Odpowiedzi: 1. Mojżesz, 2. Szua, 3. Abram, 4. Sin, 5. Kedorlaomer, 6. Józef, 7. Jakub, 8. Besaleel, 9. Gersom

Załącznik 2. Lista zdań do gry „Prawda – Fałsz”

1. Rok Jubileuszowy w Kościele odbywa się co 5 lat. (F)
2. Poprzedni rok Jubileuszowy odbywał się w 2015 roku. (P)
3. Pierwszy Rok Jubileuszowy w Biblii został ogłoszony przez Pana Jezusa. (F)
4. W Starym Testamencie podczas Roku Jubileuszowego darowało się wszystkie długi (P)
5. Rok Jubileuszowy odbywa się jednocześnie na wszystkich kontynentach. (P)
6. Jubileusze wymyślił św. Jan Paweł II. (F)
7. Hasło Roku Jubileuszowego brzmi „Wiara i nadzieja” (F)
8. Głównym miejscem pielgrzymek w Roku Jubileuszowym jest Jerozolima (F)
9. „Jubileusz” oznacza z łaciny „czas radości” (P)
10. Podczas Roku Jubileuszowego można zyskać szczególne odpusty (P)
11. Rok Jubileuszowy trwa od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku (F)
12. Rok Jubileuszowy rozpoczął Papież Franciszek otwarciem drzwi świętych w Niedzielę Świętej Rodziny (F)
13. Rangę szczególnych miejsc Jubileuszu uzyskały od Papieża największe katolickie wydarzenia młodzieżowe w Polsce – Lednica i Festiwal Życia (P)
14. Nasz Kościół parafialny jest Kościołem jubileuszowym. (P/F – zależy od parafii)
15. Najbliższy Jubileusz przypadnie w roku 2050 (F)
16. Spotkanie młodzieży z Papieżem w ramach Jubileuszu Młodych w Rzymie będzie na początku sierpnia (P)

Załącznik 3. Modlitwa Jubileuszowa

Ojcze, który jesteś w niebie,
niech *wiara*, którą nam dałeś
w Twoim Synu Jezusie Chrystusie, naszym Bracie,
i płomień *miłości*
rozlany w naszych sercach przez Ducha Świętego,
obudzą w nas błogosławioną *nadzieję*
na przyjscie Twojego Królestwa.

Niech Twoja łaska przemienia nas
w pracowitych siewców ewangelicznych ziaren,
które będą zaczynem ludzkości i kosmosu,
w ufnym oczekiwaniu
nowego nieba i nowej ziemi,
gdy moce Zła zostaną pokonane,
a Twoja chwała objawi się na wieki.

Niech łaska Jubileuszu
ożywi w nas, *Pielgrzymach nadziei*,
pragnienie dóbr niebieskich
i rozleje po całej ziemi
radość i pokój
naszego Odkupiciela.
Tobie Boże, błogosławiony po wsze czasy,
niech będzie cześć i chwała na wieki.

Amen

Spotkanie 2. Odpusty cząstkowe i zupełne

Cel dydaktyczny: Zgłębienie nauki o odpustach

Cel wychowawczy: Kształtowanie postawy odpowiedzialności za popełnione zło

Cel inicjacyjny: Wprowadzenie w praktykę starania się o odpusty

Materiały animatora: Pismo Święte, puzzle do pojęć (przygotować przed spotkaniem)

Materiały uczestników: Pismo Święte

Przebieg spotkania:

1. Kara w Bożej pedagogice – praca z tekstem biblijnym

a) Animator bez wprowadzenia czyta z uczestnikami tekst Hbr 12, 4-12 (zał 1.):

b) Animator prowadzi rozmowę sterowaną na temat tego fragmentu:

- Do kogo Apostoł porównuje Boga?
- Jaki jest sens kary?
- Czy kara jest w porządku? Czy można ją usprawiedliwić?
- Czy pamiętacie kary z waszego dzieciństwa od rodziców, które miały sens? Czy widzieliście sens tej kary od razu? Dlaczego rodzice dali ci karę?

c) Następnie animator proponuje lekturę tekstu ze Starego Testamentu:

d) Następnie prowadzi rozmowę sterowaną z uczestnikami:

- Dlaczego Mojżesz potrzebował drugich tablic kamiennych z przykazaniami?
- Jaki jest Bóg? Jak określa go Mojżesz?
- Jaka jest relacja między Bożą litością a bożą karą?
- Czy Boża stoi w sprzeczności z Bożą litością?
- Czy Boże miłosierdzie można pogodzić z Bożą sprawiedliwością? Czy jedno nie wyklucza drugiego?

e) Animator podsumowuje: **List do Hebrajczyków pokazuje, że Pan Bóg jest podobny do rodzica, i w jego boskiej pedagogice jest także miejsce na kary: nawet jeśli odpuszcza winę, pozostawia często karę, dla naszego wyćwiczenia w dobrym. Nie zmienia to jednak faktu, że jest miłosiernym i kochającym Ojcem i wszystko co robi, robi dla naszego szczęścia i zbawienia. Wie, że to my jesteśmy oporni w poprawie, dlatego dopuszcza kary, jako konsekwencje, skutki naszych grzechów.**

2. Odpust, wina, kara... – ustalenie pojęć i praca z puzzlami

a) Animator wprowadza do pierwszego zadania: Tematem naszego spotkania są odpusty byśmy mogli dobrze zrozumieć, musimy ustalić pojęcia, jakimi będziemy dziś operować

- b) Animator rozkłada przed uczestnikami przygotowane wcześniej puzzle (zał 2.), które zawierają pojęcia i definicje. Zadaniem uczestników jest właściwe połączenie pojęć z definicjami. Niektóre hasła mają więcej niż jedną poprawną definicję

Odpust: darowanie człowiekowi kary doczesnej za grzechy odpuszczone na mocy sakramentu pokuty pod warunkiem wykonania pewnych praktyk religijnych

wina: odpowiedzialność za zły czyn

kara: środek wychowawczy stosowany wobec osoby, która zrobiła coś złego

kara wieczna: piekło

kara doczesna: czyściec po śmierci, trudy i krzyże w dniu codziennym

Rozgrzeszenie: darowanie winy grzechu i kary wiecznej

Chrzest: darowanie winy grzechu i kary doczesnej i wiecznej

Odpust zupełny: całościowe darowanie kary doczesnej

Odpust cząstkowy: częściowe darowanie kary doczesnej

- c) Animator sprawdza propozycję uczestników i omawia z uczestnikami każdą definicję. Sprawdza rozumienie pojęć zadając pytania pomocnicze:

- Czy po spowiedzi mógłbym iść od razu do nieba?
- Czy czyściec jest karą wieczną? (nie)
- Czy zaraz po chrzcie mógłbym iść od razu do nieba?
- Czy spowiedź odpuszcza karę wieczną? (tak)
- Czy spowiedź odpuszcza karę doczesną? (nie)
- Czy chrzest odpuszcza karę doczesną? (tak)

- d) Animator podsumowuje:

Nie jest więc tak, że spowiedź załatwia wszystko. Co z tego, że ktoś wypowiada się, że ukradł samochód a go nie odda? Co z tego, że ktoś wypowiada się, że nie chodzi do kościoła w niedzielę, ale nie ma zamiaru nic z tym zrobić? Bez całościowej postawy nawrócenia spowiedź nie ma sensu. Spowiedź powinna wynikać z ducha pokuty i prowadzić do trwałej przemiany życia.

Grzech w naszym życiu jest trochę jak choroba przewlekła i ma konsekwencje: ktoś kto palił przez lata papierosy, nie będzie miał płuc jak nastolatek; ktoś, kto przez lata nadużywał alkoholu, ma problemy z wątrobą; ktoś, kto jadł dużo słodkiego, będzie mieć nadwagę. Nasze nieuporządkowane zachowania „fizyczne” mają swoje konsekwencje, tak jak i nasze nieuporządkowane zachowania duchowe – grzech ma swoje konsekwencje, jakimi są kary. Moją winą było nieumiarkowanie, jestem za nie odpowiedzialny, „karą”, albo raczej: skutkiem jest moja choroba.

Niemniej jednak, Bóg daje nam także możliwość uwolnienia się od konsekwencji naszych grzechów w Kościele. Tą możliwością są odpusty.

3. 5 warunków odpustu – rozmowa sterowana i mini wykład

- a) Animator prowadzi rozmowę z uczestnikami:

Tak jak mamy 5 warunków dobrej spowiedzi, tak mamy także 5 warunków uzyskania odpustu zupełnego dla siebie samego lub dla zmarłych, by przyczynić się do skrócenia im czyśćca. Czy wiecie jakie to są warunki?

b) Animator podprowadza pod pięć warunków uzyskania odpustu i zapisuje je na kartce:

- I. Wykluczenie wszelkiego przywiązania do grzechu, nawet powszedniego;
- II. Spowiedź sakramentalna
- III. Komunia święta
- IV. Modlitwa w intencjach Ojca Świętego
- V. Wykonanie dzieła, któremu przypisany jest odpust;

c) Animator kontynuuje: *czy znacie dzieła, do których przypisany jest odpust? Animator pyta uczestników i podprowadza pod dzieła związane z odpustami, które można uzyskać codziennie:*

- Półgodzinna lektura PŚ
- Półgodzinna adoracja Najświętszego Sakramentu
- Droga krzyżowa w kościele, gorzkie żale;
- Różaniec odmówiony we wspólnocie;
- Koronka do Bożego Miłosierdzia w kościele lub w kaplicy z tabernakulum;

Są także dzieła związane z konkretnymi dniami: odpust parafialny, udział w procesji Bożego Ciała, odmówienie hymnu O Stworzycielu 1 stycznia... itd.

d) **W roku jubileuszowym odpust zupełny można uzyskać w archidiecezji krakowskiej za:** pielgrzymkę do dowolnego świętego miejsca jubileuszowego i pobożne uczestnictwo w tym miejscu: we Mszy Świętej, we Mszy przy udzieleniu sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego lub w Sakramencie Namaszczenia Chorych, nabożeństwie Słowa Bożego, Liturgii Godzin (godzina czytań, jutrznia, nieszpory), Drodze Krzyżowej, różańcu, recytacji hymnu Akatystu, nabożeństwie pokutnym, zakończonym indywidualną spowiedzią penitentów.

e) Animator zadaje pytanie: czy wiecie, jakie kościoły w archidiecezji krakowskiej są kościołami jubileuszowymi? (katedra wawelska, kościół mariacki w Krakowie, kościół w Płokach, kościół w Ludźmierzu itd.)

f) Animator kontynuuje: W Kościele są też cztery nadania odpustów częściowych. Posłuchajcie co o tym mówi „Wykaz odpustów” – oficjalna księga liturgiczna o odpustach (zał 3.).

g) Animator prowadzi dyskusję:

- Czy widzicie związek tych nadań odpustowych z wczorajszym tematem pokuty? → dzieła pokutne mogą skracać kary za grzechy! Odpusty są rozwinięciem w praktyce nauki o pokucie i powszechnym wezwaniu do pokuty
- Czy wierni wiedzą o odpustach?
- Czy ty starasz się w swoim życiu wiary o odpusty? Co jak to wprowadzić w czyn? Które odpusty są w zasięgu twoich możliwości?
- Co myślicie o nauce o odpustach? Czy was przekonuje?
- Czy nauka o odpustach nie odwraca perspektywy dobrego Boga na rzecz Boga surowego, zimnego i sprawiedliwego sędziego?
- Jak pogodzić naukę o odpustach z prawdą o dobroci Boga?

Animatorski konkluzja całości spotkania: *każdy nasz grzech ma swoje konsekwencje. Pan Bóg chce nam odpuścić grzechy, ale też chce uczyć nas odpowiedzialności za nasze czyny, dlatego też pozostawia nam kary za grzechy, które de facto są konsekwencjami naszych złych decyzji. Przez nasze czyny pokutne możemy uzyskać przez posługę Kościoła odpusty – czyli darowanie kar za grzechy czy to dla nas samych, czy to dla naszych bliskich zmarłych, którzy potrzebują jeszcze oczyszczenia w czyśćcu. Papież Franciszek w Bulli otwierającej jubileuszowy rok 2025 „Spes non confundit” napisał, że „odpust jubileuszowy, na mocy modlitwy, jest przeznaczony w szczególny sposób dla tych, którzy odeszli przed nami, aby mogli otrzymać pełnię miłosierdzia” (nr 22). Zachęcam was do ożywienia waszej praktyki starania się o odpusty.*

4. Podsumowanie:

Animatorski może sprawdzić jeszcze raz, co uczestnicy wynieśli ze spotkania prosząc uczestników o zdefiniowanie pojęć z punktu 2.

Załączniki:

Załącznik 1. Teksty biblijne

Hbr 12, 4-12

4 Jeszcze nie opieraliście się aż do przelewu krwi, walcząc przeciw grzechowi, **5** a zapomnieliście o upomnieniu, z jakim się zwraca do was, jako do synów: Synu mój, nie lekceważ karania Pana, nie upadaj na duchu, gdy On cię doświadcza. **6** Bo kogo miłuje Pan, tego karze, chłoscze zaś każdego, którego za syna przyjmuje. **7** Trwajcież w karności! Bóg obchodzi się z wami jak z dziećmi. Jakiż to bowiem syn, którego by ojciec nie karmił? **8** Jeśli jesteście bez karania, którego uczestnikami stali się wszyscy, nie jesteście synami, ale dziećmi nieprawymi. **9** Zresztą, jeśliśmy cenili i szanowali ojców naszych według ciała, mimo że nas karcili, czyż nie bardziej winniśmy posłuszeństwo Ojcu dusz, a żyć będziemy? **10** Tamci karcili nas według swej woli na czas znikomych dni. Ten zaś czyni to dla naszego dobra, aby nas uczynić uczestnikami swojej świętości. **11** Wszelkie karcenie na razie nie wydaje się radosne, ale smutne, potem jednak przynosi tym, którzy go doświadczyli, błogi plon sprawiedliwości. **12** Dlatego wyprostujcie opadłe ręce i osłabłe kolana!

Wj 34, 1-7

1 Pan rzekł do Mojżesza: «Wyciosaj sobie dwie tablice z kamienia podobne do pierwszych, a na tych tablicach wypisz znów słowa, jakie były na pierwszych tablicach, które potłukłeś. **2** Bądź gotów jutro rano wstąpić zaraz na górę Synaj. I zaczekasz na Mnie na wierzchu góry. **3** Nikt nie może wstąpić z tobą i nikt nie może się pokazać na górze. Również mniejsze i większe bydło nie może wypasać się na zboczach góry». **4** Mojżesz wyciosał dwie tablice kamienne jak pierwsze, a wstawszy rano wstąpił na górę, jak mu nakazał Pan, i wziął do rąk tablice kamienne.

5 A Pan zstąpił w obłoku, i [Mojżesz] zatrzymał się koło Niego, i wypowiedział imię Jahwe. **6** Przeszedł Pan przed jego oczyma i wołał: «Jahwe, Jahwe, Bóg miłosierny i litościwy, cierpliwy, bogaty w łaskę i wierność, **7** zachowujący swą łaskę w tysiączne pokolenia, przebaczący niegodziwość, niewierność, grzech, lecz nie pozostawiający go bez ukarania, ale zsyłający kary za niegodziwość ojców na synów i wnuków aż do trzeciego i czwartego pokolenia».

Załącznik 2. Puzzle

Odpust	darowanie człowiekowi kary doczesnej za grzechy odpuszczone na mocy sakramentu pokuty pod warunkiem wykonania pewnych praktyk religijnych	wina
odpowiedzialność za zły czyn	kara	środek wychowawczy stosowany wobec osoby, która zrobiła coś złego
kara wieczna	piekło	kara doczesna
czyściec po śmierci	trudy i krzyże w dniu codziennym	Rozgrzeszenie:
darowanie winy grzechu i kary wiecznej	Chrzest	darowanie winy grzechu i kary doczesnej i wiecznej
Odpust zupełny	całościowe darowanie kary doczesnej	Odpust cząstkowy
częściowe darowanie kary doczesnej		

Załącznik 3. Formuły nadania odpustów częściowych:

Pierwsza formuła: "Udziela się odpustu częściowego wiernemu, który w wykonywaniu swoich obowiązków i znoszeniu przeciwności życiowych, wznosi swoją myśl do Boga z pokorną ufnością, dołączając jakieś pobożne westchnienie choćby tylko wewnętrznie". W tej formule chrześcijanie są zachęceni do pełnienia Chrystusowego przykazania, iż zawsze należy się modlić i nie ustawać (Łk 18, 1) w wykonywaniu swoich obowiązków w ten sposób, aby zachować jedność z Chrystusem i w niej wzrastać.

Druga formuła: "Udziela się odpustu częściowego wiernemu, który wiedziony duchem wiary sam siebie ofiaruje lub przeznaczając swoje dobra w duchu miłosierdzia na służbę braci żyjących w potrzebie".

Słowa te zawierają zachętę do naśladowania Jezusa Chrystusa i częstszego spełniania uczynków miłości czy miłosierdzia (J 13, 15; Dz 10, 38). Jednakże nie wszystkie uczynki miłosierdzia są obdarzone odpustem, lecz tylko te, których celem jest służba braciom żyjącym w potrzebie, jak nakarmienie ciała lub pouczenie czy duchowe pocieszenie.

Trzecia formuła: "Udziela się odpustu częściowego wiernemu, który w duchu pokuty powstrzymuje się dobrowolnie od czegoś godziwego i miłego dla niego".

Trzecia formuła jest dla wiernych zachętą do naśladowania Chrystusa ubogiego i cierpiącego. Odpowiada ona warunkom naszych czasów, charakteryzujących się złagodzeniem dyscypliny dotyczącej wstrzeźliwości od pokarmów mięsnych i postu, i poszukiwaniem nowego sposobu pokuty.

Czwarta formuła: "Udziela się odpustu częściowego wiernemu, który w szczególnych okolicznościach życia codziennego dobrowolnie wyznaje wiarę wobec innych". Może to być: częste przystępowanie do sakramentów świętych, uczestniczenie we wspólnotowych formach przeżywania wiary i apostołowania, głoszenie słowem i czynem chrześcijańskiego orędzia ludziom stojącym z dala od Kościoła.

Czwarta formuła umożliwia uzyskanie odpustu przez publiczne świadectwo wiary, złożone w określonych warunkach życia codziennego.

Spotkanie 3. Pielgrzymowanie

Cel dydaktyczny: Zapoznanie z różnymi rodzajami pielgrzymowania

Cel wychowawczy: Kształtowanie chrześcijańskiej postawy braterskiego pielgrzymowania

Cel inicjacyjny: Zachęcenie do udziału w różnych pielgrzymkach

Materiały animatora:

- a. Kartka papieru ze słowem PIELGRZYM na środku
- b. Pismo Święte
- c. Polecenia dla grup (zał 1.)
- d. Kartki z wydrukowaną krzyżówką (zał 2.)
- e. Kartka z modlitwą Jubileuszową (zał 3.)

Przebieg spotkania:

1. Wspólna modlitwa
2. Mapa myśli

Na kartce na środku wpisujemy słowo „Pielgrzymka”, następnie młodzież ma za zadanie wypisać swoje skojarzenia związane z tym słowem. W razie potrzeby prosimy o wyjaśnienie wypisanego skojarzenia. Na koniec podsumowujemy zawartą w zadaniu treść, podkreślając, że są różne formy pielgrzymowania, w których możemy uczestniczyć.

3. Praca z Pismem Świętym

W kolejnej części dzielimy młodzież na dwie grupy, każda otrzymuje fragment Pisma Świętego i na jego podstawie stara wykonać zadania (zał 1.):

- a. I Grupa – Rdz 12, 1 – 9; 15, 5-6
- b. II Grupa – Wj 14, 19 – 31
- c. Zadania dla obu grup:
 - i. Co wydarzyło się w podanym fragmencie? Przedstaw to drugiej grupie w formie scenki rodzajowej lub pantomimy
 - ii. Jaki uczucia towarzyszyły im w chwili próby?
 - iii. Jaką podjęli decyzję i jakie były jej konsekwencje?

Następnie każda z grup przedstawia swoją scenkę pozostałym osobom i odpowiada na pytania zwracając uwagę na zachowanie bohaterów fragmentów.

Animator podsumowujący pracę w grupach zachęca, aby uczestnicy wspólnie wskazali wspólne elementy obu historii, może pomóc w odkryciu poniższych:

- a. Niepokój, wahanie, które jednak nie prowadzi do paraliżu, lecz jest zmaganiem się ze sobą, momentem formowania nowych rozstrzygnięć prowadzących na wyższy poziom dojrzałości
- b. Dojrzewanie nadziei i zawierzenie Bogu
- c. Decyzję o ufnym oddaniu swoich losów w Boże ręce, poddania Bożej opiece

4. Pogadanka

Kolejnym elementem spotkania jest zastanowienie się nad współczesnymi sposobami pielgrzymowania i ich motywami.

- a. Zadajemy młodzieży pytanie: Dlaczego dziś ludzie chodzą na pielgrzymki? I słuchamy ich odpowiedzi
- b. Zwracamy uwagę na motywy pielgrzymowania: dziękczynny, błagalny, pokutny, jubileuszowy, wotywny.
- c. Nawiązujemy do motywu Drogi – całe życie jest pielgrzymką, drogą, która ma nas prowadzić do konkretnego celu, w przypadku naszej wiary jest to życie wieczne
- d. Droga to rozwój, uświadamiamy młodzieży, że w czasie wędrowania przez życie spotykamy różne sytuacje, osoby. Każda z nich jest ważna. Kształtuje nas, daje dobre i trudne doświadczenia, które sprawiają, że tacy właśnie jesteśmy. Każde doświadczenie pochodzi od Boga i daje nam możliwość rozwoju

5. Krzyżówka

Podsumowaniem spotkania będzie rozwiązanie krzyżówki (zał 2.) i określenie przez uczestników, co oznacza jej hasło. W podsumowaniu zachęcamy uczestników do podzielenia się, co oznacza dla nich hasło krzyżówki. Możemy to skorelować ze skojarzeniami, które podali w pierwszym zadaniu.

6. Modlitwa na zakończenie: zaleca się odmówienie modlitwy jubileuszowej (zał 3.)

Załącznik 1. Scenki

Grupa I

Przeczytajcie fragment, odpowiedzcie na pytania, a następnie przedstawcie scenę biblijną i Wasze wnioski w formie scenki rodzajowej lub pantomimy:

Rdz 12, 1 – 9; 15, 5-6

1 Pan rzekł do Abrama: «Wyjdź z twojej ziemi rodzinnej i z domu twego ojca do kraju, który ci ukazę. **2** Uczynię bowiem z ciebie wielki naród, będę ci błogosławił i twoje imię rozstawię: staniesz się błogosławieństwem **3** Będę błogosławił tym, którzy ciebie błogosławić będą, a tym, którzy tobie będą złorzeczyli, i ja będę złorzeczył. Przez ciebie będą otrzymywały błogosławieństwo ludy całej ziemi». **4** Abram udał się w drogę, jak mu Pan rozkazał, a z nim poszedł i Lot. Abram miał siedemdziesiąt pięć lat, gdy wyszedł z Charanu. **5** I zabrał Abram z sobą swoją żonę Saraj, swego bratanka Lota i cały dobytek, jaki obaj posiadali, oraz służbę, którą nabyli w Charanie, i wyruszyli, aby się udać do Kanaanu. Gdy zaś przybyli do Kanaanu, **6** Abram przeszedł przez ten kraj aż do pewnej miejscowości koło Sychem, do dębu More. – A w kraju tym mieszkali wówczas Kananejczycy. – **7** Pan, ukazawszy się Abramowi, rzekł: «Twojemu potomstwu oddaję właśnie tę ziemię». Abram zbudował tam ołtarz dla Pana, który mu się ukazał. **8** Stamtąd zaś przeniósł się na wzgórze na wschód od Betel i rozbił swój namiot pomiędzy Betel od zachodu i Aj od wschodu. Tam również zbudował ołtarz dla Pana i wzywał imienia Jego. **9** Zwinąwszy namioty, Abram wędrował z miejsca na miejsce w stronę Negebu. (...)

5 I poleciwszy Abramowi wyjść z namiotu, rzekł: «Spójrz na niebo i policz gwiazdy, jeśli zdołasz to uczynić»; potem dodał: «Tak liczne będzie twoje potomstwo».

6 Abram uwierzył i Pan poczytał mu to za zasługę.

1. Co wydarzyło się w podanym fragmencie?
 2. Jaki uczucia towarzyszyły im w chwili próby?
 3. Jaką podjęli decyzję i jakie były jej konsekwencje?
-

Grupa II

Przeczytajcie fragment, odpowiedzcie na pytania, a następnie przedstawcie scenę biblijną i Wasze wnioski w formie scenki rodzajowej lub pantomimy:

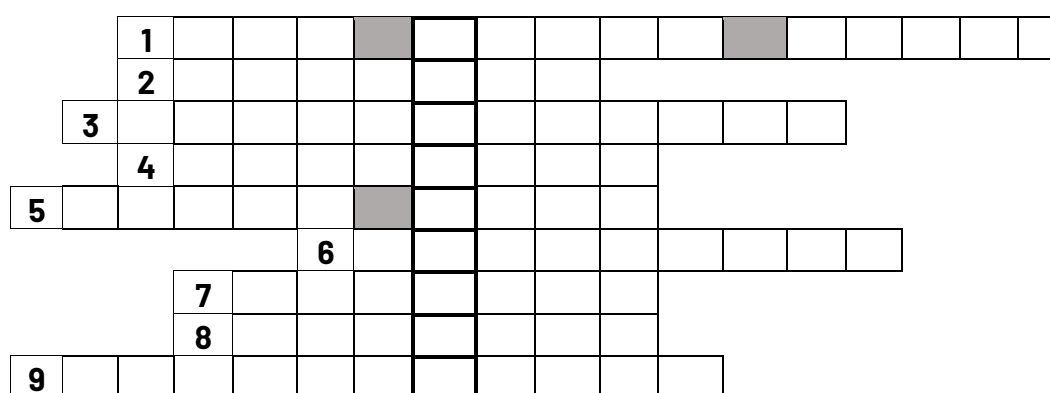
Wj 14, 19 – 31

19 Anioł Boży, który szedł na przedzie wojsk izraelskich, zmienił miejsce i szedł na ich tyłach. Słup obłoku również przeszedł z przodu i zajął ich tyły, **20** stając między wojskiem egipskim a wojskiem izraelskim. I tam był obłok ciemnością, tu zaś oświecał noc. I nie zbliżyli się jedni do drugich przez całą noc. **21** Mojżesz wyciągnął rękę nad morze, a Pan cofnął wody gwałtownym wiatrem wschodnim, który wiał przez całą noc, i uczynił morze suchą ziemią. Wody się rozstały, **22** a Izraelici szli przez środek morza po suchej ziemi, mając mur z wód po prawej i po lewej stronie. **23** Egipcjanie ścigali ich. Wszystkie konie faraona, jego rydwany i jeźdźcy weszli za nimi w środek morza. **24** O świcie spojrzął Pan ze słupa ognia i ze słupa obłoku na wojsko egipskie i zmusił je do ucieczki. **25** I zatrzymał koła ich rydwanów, tak że z wielką trudnością mogli się naprzód posuwać. Egipcjanie krzyknęli: «Uciekajmy przed Izraelem, bo w jego obronie Pan walczy z Egipcjanami». **26** A Pan rzekł do Mojżesza: «Wyciągnij rękę nad morze, aby wody zalały Egipcjan, ich rydwany i jeźdźców». **27** Wyciągnął Mojżesz rękę nad morze, które o brzasku dnia wróciło na swoje miejsce. Egipcjanie uciekając biegli naprzeciw falom, i pogrążył ich Pan w środku morza. **28** Powracające fale zatopiły rydwany i jeźdźców całego wojska faraona, którzy weszli w morze, ścigając tamtych, nie ocalał z nich ani jeden. **29** Izraelici zaś szli po suchym dnie morskim, mając mur [wodny] po prawej i po lewej stronie. **30** W tym to dniu wybawił Pan Izraela z rąk Egipcjan. I widzieli Izraelici martwych Egipcjan na brzegu morza. **31** Gdy Izraelici widzieli wielkie dzieło, którego dokonał Pan wobec Egipcjan, ulękli się Pana i uwierzyli Jemu oraz Jego słudze Mojżeszowi.

4. Co wydarzyło się w podanym fragmencie?
 5. Jaki uczucia towarzyszyły im w chwili próby?
 6. Jaką podjęli decyzję i jakie były jej konsekwencje?
-

Załącznik 2. Krzyżówka

1. Ojciec Święty określany mianem „Papieża Pielgrzyma”
2. Wspólnota składająca się z osób określanych „...” Triumfujący, Cierpiący i Pielgrzymujący
3. Rok specjalny, przypadający w Kościele co 25 lat
4. Pielgrzymka wędrująca do Częstochowy skupiająca osoby z Podhala, Orawy i Spiszu
5. Główne miejsce w Polsce, do którego udają się piesze Pielgrzymki z całego kraju
6. Piesza Pielgrzymka wyruszająca z Wawelu na Jasną Górę
7. Hasło Roku Jubileuszowego 2025: Pielgrzymi ...
8. Miejsce, w którym papież Franciszek otworzył Drzwi Święte
9. ... Droga Krzyżowa – pielgrzymka nocna w Wielkim Poście

Odpowiedzi (dla animatora): 1. Jan Paweł Drugi, 2. Kościół, 3. Jubileuszowy, 4. Góralaska, 5. Jasna Góra, 6. Krakowska, 7. Nadziei, 8. Watykan, 9. Ekstremalna

Załącznik 3. Modlitwa Jubileuszowa

Ojcze, który jesteś w niebie,
przez wiarę, którą nam dałeś
w Twoim Synu Jezusie Chrystusie, naszym Bracie,
i płomień miłości
rozlany w sercach naszych przez Ducha Świętego,
niech rozbudzą w nas błogosławioną nadzieję
na nadejście Twego Królestwa.

Niech Twoja łaska przemienia nas
w oddanych siewców nasion ewangelicznych.
Niech ludzkość i wszechświat wzrastają,
w ufny oczekiwaniu
na nowe niebo i nową ziemię,
kiedy moce zła zostaną pokonane,
i objawi się Twoja chwała na wieki.

Łaska Jubileuszu
niech ożywi w nas – Pielgrzymach Nadziei,
pragnienie dóbr niebiańskich
i wyleje na cały świat
radość i pokój
Naszego Zbawiciela.
Tobie Boże błogosławiony i wieczny
niech będzie cześć i chwała na wieki.

Amen

Spotkanie 4. Nadzieja

Cel dydaktyczny: przybliżenie treści bulli „Spes non confundit”

Cel wychowawczy: uwrażliwienie na potrzeby własne i innych ludzi

Cel inicjacyjny: kształtowanie postawy nadziei budowanej na Słowie Bożym

Materiały animatora:

- Pismo Święte
- Karteczki dla uczestników (zał 1.) wydrukowane na sztywnym papierze i pocięte
- Fragmenty bulli „Spes non confundit” (zał 2.)
- Duży arkusz papieru
- Markery / pisaki

Materiały uczestnika:

- Pismo Święte
- Długopis

Przebieg spotkania:

1. Modlitwa na początek spotkania

Pieśń do Ducha Świętego, np. „Wzywam Cię” lub odczytanie Psalmu 37.

2. Skojarzenia – plakat „Nadzieja”

Animator na dużym arkuszu papieru zapisuje słowo NADZIEJA, po czym prosi uczestników, aby każdy dopisał na nim swoje skojarzenie z tym słowem. Po ukończeniu mapy myśli wspólnie z uczestnikami szuka odpowiedzi na pytania:

- Co lub kto może dać nam nadzieję?
- Na czym ludzie najczęściej opierają swoją nadzieję?
- Ile z haseł na naszym plakacie możemy odnieść do nadziei pokładanej w Bogu? (uczestnicy zakreslają te słowa na kolorowo)

3. Ćwiczenie indywidualne: „Mieć nadzieję”

Animator wprowadza uczestników w indywidualną pracę z Pismem Świętym tymi lub podobnymi słowami:

Dla chrześcijanina podstawowym źródłem nadziei jest Bóg i złożone przez Niego obietnice, które przekazuje nam przez Słowo Boże. Nadzieja kształtuje się najpierw przez odkrycie tych obietnic, a później podczas modlitwy, gdy mogą one owocować w sercu człowieka znającego i rozważającego Słowo Bożego. Podczas najbliższych 10 minut odnajdźcie w Piśmie Świętym fragment, którego sigla wylosujecie, a następnie zastanówcie się, jak swoimi słowami opisać obietnicę, którą Pan Bóg składa w tym fragmencie. Zapiszcie ją.

Uczestnicy otrzymują od animatora karteczki do pracy indywidualnej (zał 1.). Jest wskazane, aby każdy z uczestników spotkania miał możliwość indywidualnej pracy z Pismem Świętym (ewentualnie w parach).

W tle można puścić muzykę pomagającą w skupieniu.

Po zakończeniu pracy indywidualnej uczestnicy siadają w kręgu i odczytują swoje fragmenty i wyczytanie w nich obietnice.

4. Praca w grupach: „Dać nadzieję”

Animator dzieli uczestników na małe grupy i rozdaje im fragmenty bulli Papieża Franciszka „Spes non confundit” (zał 2.). Uczestnicy w grupach odczytują fragmenty i odpowiadają na pytania:

- O jakiej grupie ludzi pisze Papież w tym fragmencie?
- Co tym ludziom najbardziej może odbierać nadzieję?
- Na jakie sposoby my takim ludziom możemy dawać nadzieję?

5. Pogadanka animatora i uzupełnienie plakatu

Po wykonaniu wcześniejszych zadań „Mieć nadzieję” i „Dać nadzieję” animator ponownie gromadzi uczestników przy plakacie przedstawiającym mapę myśli. Prosi uczestników, aby jeszcze raz przeczytali odpowiedzi, które umieścili tam na początku spotkania, a następnie grupami po kolei uzupełnili plakat o te, które przychodzą im do głowy po zapoznaniu się z tekstami Pisma Świętego i fragmentami papieskiej bulli.

6. Podsumowanie

Animator i uczestnicy siadają w kręgu. Animator prosi, aby każdy po kolei podzielił się tym, co najbardziej dotknęło go w dzisiejszym spotkaniu i co chce zapamiętać (może to być nawet jedno zdanie lub słowo). Warto podkreślić, że dzieląc się tym, co nas dotknęło, możemy jednocześnie pogłębić przeżycie spotkania u innych osób, bo „wiarę rodzi się ze słuchania”.

7. Modlitwa na koniec spotkania

Modlitwa spontaniczna, nawiązująca do tematu spotkania, będąca wyrażeniem nadziei na odkryte w spotkaniu Boże obietnice, z prośbą o dobre i świadome przeżycie w ich kontekście Roku Jubileuszowego.

Załączniki

Zał. 1. Fragmenty do zadania „Mieć nadzieję”

<p>Twój fragment:</p> <p>Rz 5, 1-5</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>	<p>Twój fragment:</p> <p>Rz 5, 6-11</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>	<p>Twój fragment:</p> <p>Ps 37, 4-6</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>
<p>Twój fragment:</p> <p>Mt 11, 28-30</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>	<p>Twój fragment:</p> <p>J 3, 16-17</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>	<p>Twój fragment:</p> <p>Rz 8, 28-30</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>
<p>Twój fragment:</p> <p>Hbr 13, 5-6</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>	<p>Twój fragment:</p> <p>Mt 6, 33-34</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>	<p>Twój fragment:</p> <p>J 14, 1-4</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>
<p>Twój fragment:</p> <p>Ap 21, 3-4</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>	<p>Twój fragment:</p> <p>Ef 3, 20-21</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>	<p>Twój fragment:</p> <p>1 J 1, 8-9</p> <p>Obietnica zawarta w tym fragmencie:</p>

Załącznik 2. Fragmenty dla grup do zadania „Dać nadzieję”

Grupa I

Przeczytajcie fragment, a następnie odpowiedzcie na pytania:

- O jakiej grupie ludzi pisze Papież w tym fragmencie?
- Co tym ludziom najbardziej może odbierać nadzieję?
- Na jakie sposoby my takim ludziom możemy dawać nadzieję?

„Niech znaki nadziei będą oferowane *chorym*, znajdującym się w domu, czy w szpitalu. Niech ich cierpienie znajdzie ulgę w bliskości osób, które ich odwiedzają i w czułości, jaką otrzymują. Dzieła miłosierdzia są również dziełami nadziei, które budzą w sercach uczucia wdzięczności. A wdzięczność niech dotrze do wszystkich pracowników służby zdrowia, którzy w nierzadko trudnych warunkach pełnią swoją misję, troskliwie opiekując się chorymi i słabymi. Niech nie zabraknie inkluzywnej troski o tych, którzy znajdując się w szczególnie trudnych warunkach życia, doświadczają swej słabości, zwłaszcza jeśli cierpią z powodu chorób lub niepełnosprawności, które znacznie ograniczają osobistą autonomię. Troska o nich jest hymnem na cześć ludzkiej godności, pieśnią nadziei, która domaga się zgodnego chóru całego społeczeństwa. (...)

Na znaki nadziei zasługują *osoby starsze*, które często doświadczają samotności i poczucia opuszczenia. Docenianie skarbu, jakim są, ich doświadczenia życiowego, mądrości, którą niosą i wkładu, jaki mogą wnieść, jest zobowiązaniem dla wspólnoty chrześcijańskiej i społeczeństwa obywatelskiego, wezwanych do współpracy na rzecz przymierza między pokoleniami. Szczególną myśl kieruję do *dziadków i babć*, którzy przekazują wiarę i mądrość życiową młodszym pokoleniom. Niech będą wspierani wdzięcznością dzieci oraz miłością wnuków, które znajdują w nich zakorzenienie, zrozumienie i otuchę.

(Bulla *Spes non confundit*, 11, 14)

Grupa II

Przeczytajcie fragment, a następnie odpowiedzcie na pytania:

- O jakiej grupie ludzi pisze Papież w tym fragmencie?
- Co tym ludziom najbardziej może odbierać nadzieję?
- Na jakie sposoby my takim ludziom możemy dawać nadzieję?

„Znaki nadziei są również potrzebne tym, którzy sami w sobie ją reprezentują: *młodym*. Niestety często widzą oni, jak rozpadają się ich marzenia. Nie możemy ich zawieść: na ich entuzjazmie opiera się przyszłość. Miło widzieć, jak wyzwalają z siebie energię, na przykład gdy zakasują rękawy i dobrowolnie angażują się w sytuacjach katastrof i trudności społecznych. Ale smutno widzieć młodych ludzi pozbawionych nadziei. Z drugiej strony, gdy przyszłość jest niepewna i niedostępna dla marzeń, gdy studia nie oferują dobrego startu, a brak pracy lub zatrudnienia wystarczająco stabilnego, grozi zniwelowaniem pragnień, dochodzi wtedy do nieuniknionego zagrożenia przeżywania terażniejszości w melancholii i nudzie. Iluzja narkotyków, ryzyko wykroczeń i pogoń za tym, co krótkotrwałe, powodują w nich większy zamęt niż w innych, i ukrywają piękno i sens życia, powodując, iż wpadają w mroczne otchłanie, i popychają ich do czynów autodestrukcyjnych. Dlatego niech Jubileusz będzie dla Kościoła okazją do impulsu wobec nich: z odnowioną pasją zatroszczmy się o chłopców i dziewczęta, o studentów, narzeczonych, o młode pokolenia! Bliskość wobec młodych, którzy są radością oraz nadzieją Kościoła i świata!” (Bulla *Spes non confundit*, 12)

Grupa III

Przeczytajcie fragment, a następnie odpowiedzcie na pytania:

- O jakiej grupie ludzi pisze Papież w tym fragmencie?
- Co tym ludziom najbardziej może odbierać nadzieję?
- Na jakie sposoby my takim ludziom możemy dawać nadzieję?

„Nie może zabraknąć znaków nadziei dla *migrantów*, którzy opuszczają swoją ziemię w poszukiwaniu lepszego życia dla siebie i swoich rodzin. Niech ich oczekiwania nie będą niweczone przez uprzedzenia i zamknięcia. Przyjęciu, które otwiera szeroko ramiona dla każdego, zgodnie z jego godnością, powinna towarzyszyć odpowiedzialność, aby nikomu nie odmawiano prawa do godnego życia. Niech liczni *wygnañcy*, *uchodźcy* i *uciekierzy*, których spory międzynarodowe zmuszają do ucieczki, by uniknąć wojny, przemocy i dyskryminacji, mają zapewnione bezpieczeństwo oraz dostęp do pracy i edukacji, będących niezbędnymi narzędziami do ich integracji w nowym kontekście społecznym.

Niech wspólnota chrześcijańska będzie zawsze gotowa bronić praw najsłabszych. Niech z wielkodusznością otwiera szeroko drzwi gościnności, aby nikomu nigdy nie zabrakło nadziei na lepszą przyszłość. Niech rozbrzmiewa w naszych sercach słowo Pana, który w wielkiej przypowieści o sędzie ostatecznym powiedział: „Byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie”, ponieważ „wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (Mt 25, 35.40)” (Bulla *Spes non confundit*, 13)

Grupa IV

Przeczytajcie fragment, a następnie odpowiedzcie na pytania:

- O jakiej grupie ludzi pisze Papież w tym fragmencie?
- Co tym ludziom najbardziej może odbierać nadzieję?
- Na jakie sposoby my takim ludziom możemy dawać nadzieję?

„Z całego serca błagam o nadzieję dla miliardów *ubogich*, którym często brakuje tego, co konieczne do życia. W obliczu coraz to nowych fal zubożenia istnieje ryzyko przyzwyczajania się i rezygnacji. Nie możemy jednak odwracać wzroku od sytuacji tak bardzo dramatycznych, które występują obecnie wszędzie, a nie tylko w niektórych regionach świata. Każdego dnia spotykamy ludzi ubogich lub zubożałych, a niekiedy mogą to być nasi sąsiedzi. Często nie mają domu ani odpowiedniego pożywienia na co dzień. Doznają wykluczenia i obojętności wielu osób. To skandal, że w świecie obdarzonym ogromnymi zasobami, z których większość idzie na zbrojenia, ubodzy są „większością [...], to miliardy ludzi. Wspomina się dziś o nich w międzynarodowych debatach politycznych i gospodarczych, ale najczęściej wydaje się, że ich problemy są poruszane jako dodatek, jako kwestia, którą się dodaje niemal z obowiązku lub w sposób marginalny, o ile nie są one postrzegane jako zwykły «negatywny efekt uboczny». W rzeczywistości, kiedy dochodzi do konkretnych działań, często pozostają na ostatnim miejscu”. Nie zapominajmy: ubodzy są niemal zawsze ofiarami, a nie winnymi.” (Bulla *Spes non confundit*, 15)